

Tako gospodje! — Pa tudi to: Potegujete se za avstrijske Nemce na škodo slovenskih delavcev. Redimo naj jih mi Slovenci in pustimo svoje ljudi v bedi?! Živijo nemčurji okrog »Nove dobe«.

Iz bizeljskih prejšnjih dni. Ko si šel prejšnje dni skozi Bizeljsko, si opazil in srečeval gruč zalostnih in potrlih obrazov. Človeku mehkega srca se vzbudi čut usmiljenja. Kaj se je vendar zgodilo? A kmalu ti padajo na uho besede pro... klerikalci so zmagali, kaj bo, kaj bo, aha, to so samostojni generali brez armade, stikajo glave kakor piščeta brez koklje. »Ober« samostojnež je imel hudi griz, tako, da je celo iskal črnega vina. Da, da, verjamemo, kajti sto in štiri glasi so odgovorili, da niste pravilno gospodarili. Samostojna se je zibala, zibala in razpadla, zato je naznanjamo vsem znanec in prijatelj tužno vest, da so vsi zdravniki obupali nad življenjem samostojne stranke. Naše sožalje! Prihodnjič več!

Viničarjem in prijateljem ubogega delavstva! Nadviničarju Ivanu Husjak v Slamnaku je bil v preteklem tednu ukraden od neznanega zlikovca tisoč dinarski bankovec, ki ga je dobil imenovani od svojega oskrbnika za izplačevanje delavcev. Vse dosedanje poizvedbe po storilcu so bile brezuspešne. Ker ukradeni denar ni bil njegova last, ampak denar za delavce, znači to za ubogo viničarsko rodbino naravnost popolno uničenje. Zato se podpisana organizacija obrača tem potom na vse tovariše viničarje in druge ljudomile prijatelje ubogega delavstva za blagohotno podporo za težko oškodovanega tovariša, da mu vsaj nekaj povrnemo, kar mu je odnesla hudobna roka. Vsak, tudi najmanjši dar bo s hvaležnim srcem sprejet. Spomnimo se besed: Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze in pomorimu bratu trpinu iz nesreče v kateri se nahaja brez lastne krivde. Darove sprejema Strokovna zveza viničarjev in kmetskih delavcev v Ljutomeru.

Krščanska dekleta, ki hrepene po popolnosti in so vneti za razširjanje kraljestva božjega, se v Družbi sv. Petra Klaverija sprejmejo kot pomožne misijonarke za Afriko, in sicer po svojih zmoglostih in znanju bodisi kot sodalke ali pomočnice. Četudi se ne zahteva posebna predizobrazba, je vendar neka gotova spretnost in pripravnost, bodisi v duševnem, pismenem delu ali domačih, gospodinjstvih opravilih in ročnem delu, predpogoj sprejema. Prošnje za sprejem naj se blagovolijo poslati na vrhovno voditeljico Klaverjeve družbe, Rim (23), via dell' Olmata 16.

Gospodarstvo.

MESANJE VINA.

Vinotržci in krčmarji, kakor tudi vinogradniki sami so imeli že od nekdaj navado, da so z medsebojnim pomešanjem ali združenjem dveh ali več vrst vina popravljali slabjša vina. Tako postopanje bi bilo prav posebno letos na mestu vsled slabe kvalitete lanskega vinskega pridelka, katerega bomo lažje vnovčili, ako ga bomo pomešali s prejšnjimi boljimi letniki. Z mešanjem ali rezanjem vina gre v glavnem za zboljšanje kislega vina brez dodatka sladkorja. Z mešanjem pa zboljšamo seveda poljubno tudi druge slabe lastnosti vina. Mešanje je le tedaj na mestu, ako pri tem postopamo s premislekom, to je, da slabo vino zares zboljšamo, dobrega pa pri tem ne potratimo. Za uspešno mešanje so torej potrebne pred vsem praktične izkušnje. Kletar mora imeti dobro poskušnjo z jezikom. Kemična preiskava pri tem ni odločilna, akoravno je dober pripomoček.

S pravilnim mešanjem je mogoče povsem nasprotujoče si lastnosti posameznih vin vsakega kraja in letnika tako uravnati, da vrednost in dobrot mešanega vina daleč presega vrednost vsake tiste vrste, ki jo mislimo uporabiti pri mešanju.

Vino mešamo: 1. Da dobimo vino, ki odgovarja zahtevam pivcev, ne oziraje se na letnik glede okusa in cene. 2. Da napravimo mlado in kislo vino bolj sladko, trpežno in užitno. 3. Da dobe bledorodeča vina lepšo temnorodečo barvo. 4. Da starino osvežimo in pomladimo ter vsled tega lažje prodamo. 5. Da napravimo vino z napako na okus ali duh uporabno.

Novo vino mešamo navadno z novim, staro pa s starim. Razliko delajo le zgoraj navedeni slučaji, ako hočemo vsled starosti oslabele vino podkrepiti in popraviti. V takšnih slučajih smemo staremu vinu dodati nekoliko mlajšega, bolj svežega in ognjevitnega. Za mešanje naj se uporablja vsaj dvakrat pretočeno vino, mlajša za to niso pripravna.

Vino, ki se je pokvarilo, naj se ne meša z zdravim, ker bi s tem poslabšali celo mešanico. Vino s ciklom smemo mešati z zdravim le tedaj, ako smo bolezen že ustavili in mislimo vino kmalu porabiti.

Vina z nepravilno barvo izboljšujemo, če jih mešamo z lepše barvanimi (bledorodeča s temnorodečimi). Vino, ki vsebuje preveč kisline mešamo s takšnimi, ki imajo manj kisline. Zagotno vino mešamo s sladkim in močnim, vino z napako pa s takšnim brez napake. Bolna vina mešamo le tedaj, ako je bolezen že ozdravljena.

Vina mešamo najuspešneje, dokler so še mlada. Najugodnejši čas za mešanje vin je po prvem in drugem pretakanju. Po mešanju nadaljuje vino svoje tiho vrenje, pri čemer se značaj izenači in okus postane enoten; zategadelj je mešano vino pustiti vsaj mesec dni v miru in ga ne točiti. Mešano vino je dobro čistiti kasneje z beljakom, ribjim klejem ali drugimi umetnimi čistili.

Pred mešanjem je napraviti poizkus v malem ter določiti, katero vino naj se meša in v kakšnem razmerju. Pri tem nam služijo poskuševalne čašice in merilni cilindri. Mešanico je natočiti v steklenico in zopet po-

skusiti. Vino mešamo najbolje v velikih sodih, da dobimo enakomerno kvaliteto, katere ne dosežemo, če rabimo več manjših sodov.

Če smo se prepričali, da moremo vino z mešanjem v vrednosti dvigniti, tedaj sezimo po tem pripomočku, da bomo vina slabih in dobrih letnikov enako dobro prodali.

Opomba: Pričakujemo, da se bo k zgorajšnjemu članku oglasilo več strokovnjakov-kritikov! (Opomba uredništva.)

KMETIJSKA DELA V MESECU APRILU.

Doma, na dvorišču in pri živini. Če ni nujnega dela na polju, tedaj popravljamo stanovanja in gospodarska poslopja in zidajmo nova po potrebi. Pri gradbi novih poslopij je treba temeljitega premisleka. V sedanjih časih se držimo pravila: Zidaj le tedaj, ako ne moreš več izhajati s starim poslopjem. Popravljaj tako dolgo dokler je mogoče, ker popravljjanje stane najmanj. Ne zidaj razkošno, ker se takšne stavbe ne izplačajo; razven tega so popravila takšnih stavb mnogo dražja od drugih. Zidaj kolikor mogoče novodobno po razmerah in za posamezne svrhe primerno ter z dobrim gradivom, ker tako z ozirom na trpežnost najceneje izideš. Zidaj samo z gotovim denarjem. Stanovanja je redno čistiti ter imeti pred očmi, da je snaga polovica zdravja. V žitnici je mešati zrnje, da se ne pokvari.

Vprežno živino hranimo kolikor mogoče dobro, da more odgovarjati svoji svrhi. Kako živino oskrbujemo, takšno korist nam bode dajala. Živina je neprecenljiv zaklad, ki pri umni uporabi nikdar ne usahne. Z zeleno klajo ne začnimo krmili prenašlo, ampak prehajamo od suhe krme na zeleno le prav polagoma, da ohranimo živino zdravo. Mlada živina naj preživi večji del dneva na prostem, da si krepki rast in se boljše razvija. Živina naj ne obje kar prvih travnih bilk v pomladi, ker to škoduje poznejši rasti trave.

V vinogradu. Dovršujemo prvo kop in postavljamo kolja. Vežemo ločne. V slučaju slane kurimo v jutranji zori na več mestih v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega dima kakor gnoj, katran, listje itd. Kuriti je na tisti strani, odkoder veter vleče. Gosti dim obvaruje trto pred pozebo, ki nastopa navadno v času solnčnega vzhoda. Zasajamo nove vinograde, ako je zemlja dovolj suha. V trsnici cepimo in vlagamo cepljenke. Pri sajenju dajmo na vrh zemlje vselej malo finega peska, skozi katerega nova mladika lažje prerije, nego skozi trdo skorjo.

V sadonosniku. Dovršujemo sajenje mladih dreves. Popravljamo drevesne gredice in jih zalivamo, da bo uspeh sajenja tem sigurnejši. Cepimo za kožo. Druge vrste cepljenja smo obavili prejšnji mesec. Dostikrat se pripeti, da se mlado dreve razvija samo v kroni, deblo pa ostaja šibko ter vsled tega ne more nositi kro- ne obložene s sadjem in večkrat tudi s snegom. V takem slučaju pospešimo debeljenje debla z zarezi, ki jih napravimo z ostrim nožem na enem ali več mestih od početka kro- ne navzdol do korenin. Nož ne sme pre- rezati lesa, temveč samo skorjo. Te rane zacelijo prav kmalu, ako so bile napravljene pravilno. Uničujemo razne škodljivce. Nastavljamo škatljice za gnezda koristnih ptic, katere nam ljubko prepevajo in pomagajo zatirati škodljivce sadnega drevja.

Na polju. Sadimo krompir, sejemo koruzo in drugo ja- rino, kakor peso, lan, konopljo, fižol, grah, buče, deteljo, lucerno itd. Plejemo zimske setve. Na travnike ne spuščamo živine.

Na vrtu. Sadimo, ozir. sejemo skoraj vso zelenjavo, ki je v naših razmerah in podnebjju v navadi. Posel opravljamo po možnosti v suhem vremenu, da lažje zatiramo nadležni plevel. Z ozirom na obsežnost dobiva- mo iz vrta sorazmerno največ koristi; zato je treba temu posvetiti tudi največjo skrb. Dohodki iz vrta po- plačajo naš trud najobilnejše, četudi imamo v njem oprava- ko od rane pomladi do pozne jeseni.

V gozdu. Mlade nasade je čuvati pred objedanjem. Koristnih ptic ne zalezujemo; enako ne plašimo tudi ob večerih in rani zori prelepe pevajočega kosa.

V kleti. Skrbimo za enakomerno toplino. Mešamo in čistimo vina, da jih zboljšamo, še predno postane- toplota. Sode držimo vedno do pilke polne, da se ne tvori bira, ki vino kvari in poslabšuje.

Čebele je pridno krmili, dokler ne najdejo na pro- stem dovolj hrane. Čim bolj se jih pita, tem več bo za- lege. Pregledati in očistiti je panje v lepih dnevih.

April rastno dobo nam prinaša:

Pomlad oživlja nam telesno moč;

Veselejše ptiček se oglašja

In hvali Stvarnika prepevajoč.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 6 konj, 11 bikov, 125 volov, 311 krav in 6 telet. Skupaj 459 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 48 do 54 K, poldebili voli 36 do 47 K, plemenski voli 35 do 46 K, biki za klanje 22 do 42 K, klavne krave de- bele 38 do 43 K, plemenske krave 30 do 37 K, krave za klobasarje 23 do 30 K, molzne krave 25 do 37 K, breje krave 25 do 37 K, mlada živina 33 do 52 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 80 K, II. vrste 76 K. Meso od bikov, krav, telic 70 K. Te- lečje meso I. vrste 76 K, II. vrste 70 K. Svinjsko meso sveže 120 do 140 K.

Cene žitu in moki v Novem Sadu. Dne 20. t. m.: Baška pšenica, povpraševanje 455, ponudba 457.50, ječ- men, ponudba 315, oves, povpraševanje 287.50, ponud- ba 290; kuruza za april, 10 odstot., 10 vagonov po 275; bela kuruza, 1 vagon 292.50; banatska kuruza za april, 100 odstot., 2 vagona po 255; sremska kuruza, 6 vagonov

po 280; beli baški fižol, 1 vagon 460; moka «0» ponudba 660; otrobi v papirnatih vrečah, 2 vagona po 157.50 v vrečah iz jute po 165. Tendence nespremenjena.

Hmeljarsko društvo v Zalcu vabi vse hmeljarje k 43. glavni skupščini, ki se bo vršila v nedeljo, dne 8. aprila 1923 ob dveh popoldne v dvorani Roblekove go- stilne v Zalcu po običajnem dnevnem redu! Hmeljarji! Časi so resni in hmeljarstvo se nahaja v kritičnem po- ložju. Strnimo naše vrste in pridite vsi. V slogi je moč!

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 97—98, francoski frank stane 6.60—6.65 dinarjev. Za 100 avstr. kron je plačati 0.1405—0.1415, za 100 čehoslovških kron 298—299, za 100 nemških mark 0.4625—0.47 in za 100 laških lir 498—502 dinarjev. Vrednost dinarja v Curihu 5.30 cent. (1 centim je 1 para).

Dopisi.

Iz Moškanje. Cvet ponočnjakega fantovstva rodi sadove, ravnotako slaba vzgoja staršev! Tukaj je z no- žem zdelal Jožef Sok, večni ponočnjak, ki se klati po- noči okrog z izposojenimi čevlji, posestnikovega sina Majerica. Napadel ga je brez vsakega utemeljenega vzroka ter mu prizadajal več težkih ran. Pač lep svarilen vzgled vsem, ki pravijo, kakor oče tega nesrečnega po- nočnjaka, da so nam »popovi v gospodarsko škodo.« Pri tej hiši je bil vedno »štajerc« in sedaj vsak drugi list, samo pošteni krščanski ne. Razne hiše v Moškanj- cih imajo tudi dovolj »spominov« na to ljubeznjivo Sokovo žlahto.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Veliko breme za posestnike so večni obiski raznih neznanih ponesrečencev. Komaj je zrnje spravljeno in zmlačeno, že se oglašajo zapore- doma različni tuji, večinoma Hrvatje. Pa čudno je to, da so vsi pogoreli; le lansko zimo so nekateri prosili radi suše. Zadnjič pa je bil tukaj Hrvat iz Bednje, ki se preživlja z delom in ne z beračijo, in ta je povedal, da od vseh takozvanih pogorelcev niti eden ni pogorel; pogorel je v resnici samo eden in sicer že pred enim le- tom, pa ta ne pobira radi starosti; vsi drugi si samo izposodijo ali ponarejajo potrdila županstev in bera- čijo z njimi pod tujim imenom, da jim le ni treba delati. Nabrano zrnje prodajo potem za svoj žep. Dotični mož je tudi povedal, da je prejšnji dan srečal dva svoja ro- jaka in ko ju je vprašal, kako gre »kšeft«, sta mu od- govorila: »Slabo, ne spleča se več!« Posestniki pač sami nimajo v spomladi več veliko zrnja, ne morajo torej veliko več dati. Vreča za vrečo je že šla v jeseni in zimi proti Ptujju za davek, za posodo, za pogorelce; doma je ostalo samo še seme. Zato bi prosili okrajno glavarstvo, da naj naroči županstvom in orožnikom, naj tem sle- parjem gledajo na prste; s svojo goljufijo odjedajo ti delamržeži kruh resničnim ponesrečencem in konec bo, da nazadnje tudi pravemu pogorelcu ne bo nihče več verjel in pomagal. Razna potrdila bo treba dobro pregledati, vse goljufive listine pa odvzeti in uničiti.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Vsa čast našim možem in fantom! Z malimi opravičenimi izjemami je šlo vse na voliče. Bog nam je dal lep solnčni dan, zato je bil naš pogum tem večji. Zjutraj je sicer krasen gosposki av- tomobil trosil po celi okrajni cesti na stolice zelenih listov, vabil za srbsko radikalno stranko. Po naši moži- so bili pripravljeni na take goljufije in se niso dali pre- motiti. Čital sem tako vabilo in skoraj nisem mogel ver- jeti, da je človek zmožen tolike hinavščine. Vabilo je pisano kakor pastirsko pismo mariborskega škofijstva. Prepričani smo, da škofijstvo o tem vabilu nima ne slu- ha ne duha; vsaj še niti škofa ni v Mariboru. Pismo je kisal za te srbske ljudi hinavski volk v ovčji obleki. Gorje nam, če bi prišli pod oblast teh hinavcev! Pred volitvami so potrosili milijone našega davčnega dena- rja, da bi si kupili glasov za svojo 10. škrinjico. Kaj bi še delali z nami, ko bi nas enkrat imeli v svojih kremp- ljih! Zato srečna hiša, ki ima dober list za svetovalca. Kdor ga še nima, naj ga vsaj sedaj naroči.

Ormož. V Hardeku pri Ormožu je umrl spoštovani splošno priljubljeni 76 letni starček Andrej Zinko, eden izmed prvih članov in skozi pet let tudi predsednik Hardeškega gasilnega društva, katero je pred 26 leti ustanovil v prvi vrsti gospod Mikl pri Veliki Nedelji. Pogreba, ki je bil v sredo, dne 28. marca, so se udeležili poleg mnogih prijateljev najkneje iz mesta in okolice, tudi hardeški, ormoški in pušenski gasilci v polni uniformi z godbo ormoške fare na čelu. Gospod nad- učitelj Rajšp, sam član ormoškega gasilnega društva, je govoril rajnemu Zinku častno, ganljivo nagrobno.

Št. Jošt na Kozjaku. Dne 12. t. m. smo pokopali že veliko let bolehačo ženo Kunigundo Borovnik, p. d. Suklarco, v Kozjaku. Umrla je nagloma in je njena prerana smrt hud udarec za celo hišo. Pogreb od hiše je pokazal, kako je bila rajna tudi drugod priljublje- na. Cerkveni pevci so zapeli pri hiši in na grobu pre- tresljivi žalostinki. Naj počiva v miru, žalujejo pa to- laži ljubi Bog! — Volitve so minile in tudi šentjoščani so se izkazali. Ne samo, da so sedaj vsi v taboru SLS, ampak so šli skoraj vsi do zadnjega moža na voliče. Samo stari in bolehnji so ostali doma. K temu je pripo- mogel shod g. poslanca Krajnc v petek tik pred volit- vami in prejšnjo nedeljo po sv. opraviilu. Trdni kot ska- le šentjoške ste stali v volilnem viharju, naj vas tudi vnaprej ne razbije nasprotnik Slovenski križ je zna- menje, kateremu vedno sledimo do končne zmage. — Na velikonočni ponedeljek ponovijo dekleta igro »Pri gospodi.«

Dežnikarna Jos. Vranjek v Celju, na Slomškovem trgu priporoča svojo bogato zalogo dežnikov. Istotam se izvršujejo popravila točno in solidno.